

Rahoitusmahdollisuudet turvemaiden ennallistamisessa

20.5.2026

Johdanto

Turvemaiden ennallistamisesta päättää aina alueen maanomistaja, joka tekee jatkokäyttöpäätöksensä usein taloudellisten reunaehtojen perusteella (Laasasenaho ym. 2023). Maanomistajien tulee arvioida sitä, minkälaisia investointeja uusi maankäyttö häneltä vaatii ja mistä raha otetaan. Suonpohjien jälkikäyttömuodot vaihtelevat metsityksestä ja maataloudesta aurinkoenergiaan ja ennallistamiseen. Erityisesti ennallistaminen ja uudelleenvettäminen tarjoavat merkittäviä biodiversiteettihyötyjä, mutta niiden toteuttaminen vaatii monipuolista rahoituspohjaa, joka koostuu julkisista tuista, säätiöiden varoista sekä yksityisistä investoinneista – joskus jopa talkoista. Hankkeet, joissa yhdistetään julkista ja yksityistä rahaa ja erilaisten maanomistajien maita valuma-alueitasolla, ovat nousemassa ennallistamistyön valtavirtaan.

Julkiset rahoitusvälineet ja EU-tuet turvemaiden ennallistamiseen

Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto – Just

Transition Fund (JTF)

Julkinen rahoitus tarjoaa merkittävän, joskin rajallisen, taloudellisen pohjan ennallistamishankkeille. Euroopan unionin Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (Just Transition Fund, JTF) on keskeinen EU-tason työkalu, jolla tuetaan turpeesta luopumista erityisesti Suomessa, kohdentuen 14 maakunnan siirtymän tukemiseen (Rakennerahastot, i.a.). JTF-rahoitus vähentää maanomistajan taloudellista riskiä kattamalla osan turvetuotannosta luopumisen kustannuksista ja kannustaa harkitsemaan ennallistamista vaihtoehtoisena maankäyttömuotona rahoittaen toimia, joissa edistetään turvetuotannosta vapautuneiden alueiden ennallistamista tai niiden ohjaamista kestäviin jälkikäyttömuotoihin. Lisäksi rahoitusta kohdennetaan vesistöjen kunnostukseen turvetuotantoalueiden alapuolisilla alueilla sekä ennallistamiseen ja uusiin käyttömuotoihin liittyvään tutkimus- ja pilotointityöhön (Koski, 2026).

Tukea voivat hakea esimerkiksi yritykset, kunnat, kuntayhtymät, säätiöt ja yhdistykset, mutta yksityiset maanomistajat eivät voi toimia hakijoina (Koski, 2026). Rahastosta voidaan myöntää investointitukea myös maanhankintaan, mikäli kyse liittyy JTF-rahoitteiseen ennallistamishankkeeseen. Tällöin hyväksyttävä kustannustaso on 100–500 euroa hehtaarilta.

Tukitasot voivat olla enintään 70 prosenttia investoinneissa ja 80 prosenttia varsinaisissa ennallistamishankkeissa. Hankkeissa edellytetään omarahoitusta, joka voi koostua joko julkisesta rahoituksesta, yksityisestä rahoituksesta tai näiden yhdistelmästä (Koski, 2026).

Lisätietoa JTF-rahoitteisista ennallistamistoimista ja ajankohtaisista hauista löytyy elinvoimakeskuksen teemasivustolta [JTF-ennallistamisen hankkeet – Elinvoimakeskus](#).

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan (CAP) mukainen ei-tuotannollisten investointien tuki

Myös EU:n yhteinen maatalouspolitiikka (CAP) on tuonut rahoituskauden 2023–2027 myötä konkreettisia työkaluja turvepeltojen ennallistamiseen. Ei-tuotannollisten investointien tuki (ETI-tuki) mahdollistaa heikkotuottoisten turvemaapeltojen muuttamisen kosteikoiksi tai suon kaltaisiksi ympäristöiksi esimerkiksi pohjaveden pintaa nostamalla (Ruokavirasto, i.a.). Turvepelto määritellään pelloksi, jonka muokkauskerroksen orgaanisen aineksen pitoisuus on vähintään 40 prosenttia. Ei-tuotannollisten investointien tukea on mahdollista hakea useisiin ympäristöä ja ilmastoa edistäviin toimenpiteisiin (Miettinen, 2026): Rahoitusta voidaan myöntää esimerkiksi maatalousluonnon monimuotoisuutta lisäävien kosteikkojen perustamiseen sekä maatalouden vesiensuojeluun tähtäävien kosteikkojen toteuttamiseen. Kosteikkojen ohella ei-tuotannollisten investointien tukea voidaan hakea myös kaksitasouomien toteuttamiseen.

Ei-tuotannollisten investointien tukeen liittyy keskeisiä ehtoja ja tukitasoja (Miettinen, 2026): Suunnitteluun liittyvät kustannukset voidaan sisällyttää osaksi investoinnin kokonaiskustannuksia, mikäli suunnitelman laatimista ei ole rahoitettu Neuvo-järjestelmän kautta. Ei-tuotannollisten investointien tukea voivat hakea viljelijät, rekisteröidyt yhdistykset sekä vesilain (587/2011) 12 luvun mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt, edellyttäen että hakijalla on Y-tunnus. Tuen enimmäismäärä on korkeintaan 12 000 euroa hehtaarilta silloin, kun perustettavan kosteikon pinta-ala ylittää 0,5 hehtaaria. Mikäli kosteikon koko on 0,3–0,5 hehtaaria, tukea

voidaan myöntää enintään 4 100 euroa kohdetta kohden. Lisäksi kosteikkosuunnittelulle sekä esimerkiksi kaivutyölle, työntekijöiden palkoille ja työnjohdolle on määritelty enimmäiskustannukset, joita tuessa noudatetaan.

Tukea voivat hakea viljelijät ja rekisteröidyt yhteisöt, ja se korvaa osan investointikustannuksista, mikä parantaa ennallistamisen taloudellista kannattavuutta maanomistajalle. Tukijärjestelmään kuuluu myös jälkihoidon turvaava sopimusmalli: ennallistetulle kohteelle voidaan myöntää viiden vuoden kosteikon hoitosopimus, joka takaa maanomistajalle 500 euroa hehtaarilta vuodessa hoitokorvausta (Ruokavirasto, 2025).

Jos hakijalla ei ole mahdollisuutta saada ei-tuotannollisen investoinnin tukea, kosteikon toteutus voidaan joissakin tapauksissa rahoittaa myös yleishyödyllisenä ympäristöinvestointina (Miettinen, 2026): Tällöin tukea voivat hakea erilaiset julkisoikeudelliset tai yksityisoikeudelliset toimijat, kuten kunnat, järjestöt, kyläyhdistykset, oppilaitokset ja osuuskunnat. Investoinnin kohteen tulee pääsääntöisesti olla alueen asukkaiden ja muiden toimijoiden käytettävissä, ja sen tuottamien hyötyjen tulee kohdistua laajemmin paikallisille käyttäjille. Tuen enimmäismäärä, muu julkinen rahoitus mukaan lukien, voi olla korkeintaan 80 prosenttia hankkeen hyväksyttävistä kokonaiskustannuksista.

EU:n maaseuturahoituksen avulla voidaan edistää kosteikkojen suunnittelua useilla eri hankemuodoilla (Miettinen, 2026): Tiedonvälityshanke soveltuu erityisesti kunnille, järjestöille ja osuuskunnille tilanteissa, joissa tavoitteena on laatia kosteikkoon liittyvä suunnitelma tai selvitys yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Hanketta voidaan hyödyntää myös useiden kosteikkojen suunnittelun koordinointiin tai maaseudun toimijoiden, kuten yrittäjien, yhteisöjen, viljelijöiden ja asukkaiden ilmasto- ja ympäristöosaamisen kehittämiseen. Lisäksi rahoitusta voidaan hakea ilmasto- tai luonnonvarayhteistyöhankkeisiin, joissa on vähintään kaksi toteuttajatahoa, esimerkiksi kunta ja yhdistys tai yhdistys ja viljelijät. Tällaisissa hankkeissa tavoitteena voi olla esimerkiksi kosteikkoverkostojen suunnittelu, useiden maanomistajien mukaan saaminen tai laajemman alueellisen vesiensuojeluhankkeen toteuttaminen. Viljelijöillä ja yhdistyksillä on myös mahdollisuus hyödyntää EU:n maaseuturahaston tukemaa neuvontaa. He voivat tilata kosteikkoinvestoinnin suunnittelun Ruokaviraston hyväksymiltä neuvoijilta, mikäli kosteikko toteutetaan ei-tuotannollisena investointina.

Leader-ryhmät ja muut rahoitus- ja tukimuodot

Leader-ryhmät voivat myöntää rahoitusta luontokohteiden, reittien sekä erilaisten virkistysrakenteiden toteuttamiseen silloin, kun hankkeet palvelevat laajempaa käyttäjäjoukkoa (Miettinen, 2026). Tukea voidaan kohdistaa myös kosteikkojen virkistyskäyttöä tukeviin rakenteisiin, kuten lintutorneihin, pitkospuihin, katselulavoihin ja opasteisiin. Hakijoina voivat toimia esimerkiksi kunnat, yhdistykset, säätiöt sekä muut yhteisöt. Tuen osuus on tavallisesti noin 50–65 prosenttia hankkeen kokonaiskustannuksista, ja talkootyö voidaan hyväksyä osaksi hankkeen omarahoitusta.

Kansallisella tasolla on lisäksi useita ohjelmia, jotka tarjoavat rahoitusta ja tukea ennallistamistoimiin. Helmi-elinympäristöohjelma rahoittaa arvokkaiden luontotyyppien, kuten soiden ja lintuvesien, kunnostusta ja suojelua. METKA-kannustejärjestelmä puolestaan tukee yksityisiä metsänomistajia metsien ja soiden

ennallistamisessa sekä vesiensuojelussa. Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamat SOTKA-kosteikkohankkeet on kohdennettu vesilintujen elinympäristöjen parantamiseen, mikä on relevanttia monille turvemaiden omistajille.

Näiden tukien ehdot ja saatavuus luovat taloudellisia reunaehtoja maanomistajan päätöksenteolle. Vaikka avustukset kattavat osan kustannuksista, useimmat julkiset tuet edellyttävät myös omaa rahoitusosuutta ja hankesuunnitelmaa.

Säätiöiden ja yritysten rooli ennallistamisen rahoittajina ja toteuttajina

Säätiöt ja yritykset toimivat merkittävänä ennallistamisen rahoittajina ja toteuttajina. Suomen Riistanhoito-Säätiö on käynnistänyt useita hankkeita, joissa käytöstä poistuneita turvetuotantoalueita ennallistetaan takaisin luonnontilaisiksi suo- ja kosteikkoelinympäristöiksi moninaisin tavoittein (Suomen Riistanhoito-Säätiö, 2025). John Nurmisen Säätiö keskittyy vesien suojeluun ja toteuttaa ennallistamishankkeita (John Nurmisen Säätiö, 2024). Myös yritykset osallistuvat ennallistamiseen. Teknologiyhtiö Microsoft myönsi vuonna 2025 Länsi-Uudenmaan vesi ja ympäristö ry:lle 500 000 dollarin (noin 485 000 €) suuruisen lahjoituksen, joka käytetään Siuntionjoen vesistön kokonaisvaltaiseen kunnostus- ja suojelutyöhön paikallisten kuntien ja toimijoiden kanssa (Siuntion kunta, 2025). Kesko on puolestaan sopinut Hyvinkään kaupungin kanssa kompensoivansa rakenteilla olevan logistiikkakeskuksensa aiheuttamia luontohaittoja rahoittamalla vapaaehtoisesti yli 300 000 eurolla Härkävehmaansuo-nimisen suoalueen ekologisen tilan parantamista (Kesko, 2025). Myös uusiutuvan energian toimijat ovat alkaneet huomioida luontopositiivisuuden periaatteita hankkeissaan, esimerkiksi tuulivoimayhtiöt tutkivat keinoja ennallistaa elinympäristöjä osana hankkeidensa lupaehtoja ja kompensatioita, rahoittaen ennallistamistoimia vapaaehtoisesti osana vihreän siirtymän tavoitteitaan. Lisäksi metsäteollisuudessa Metsä Group on käynnistänyt oman luonto-ohjelmansa, ja on tukenut rahallisesti jo kymmeniä ennallistamishankkeita eri puolilla maata, pelkästään vuosina 2021–2023 on rahoitettu 16 hanketta yhteensä noin 600 000 eurolla ja ohjelma jatkaa uusien kohteiden rahoitusta vuosittain (Metsä Group, 2023).

Esimerkiksi KVVY ja Vanajavesikeskus ovat toteuttaneet hankkeita, joissa on ollut mukana kosteikkojen perustamista. Myös kunta- ja järjestöille suunnatuilla Helmi-avustuksilla on rahoitettu kosteikkokohteiden toteutusta, jotka painottuvat erityisesti suojelualueille sijoittuviin kohteisiin. Lisäksi kosteikkojen perustamista turvepelloille on edistetty muun muassa Valion ennallistamispilotissa vuonna 2026.

Rahoitusmahdollisuudet koottuna yhteen: Nosta rahat pintaan -verkkopalvelu

maanomistajien tukena

Julkisten ja yksityisten rahoituslähteiden kirjo on laaja, ja tieto niiden ehdoista on aiemmin ollut hajallaan, mikä on voinut hankaloittaa maanomistajan taloudellista suunnittelua. Ympäristöministeriön, Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) ja Vesiensuojelun tehostamisohjelman tuella on luotu Nosta rahat pintaan -niminen verkkopalvelu, joka kokoaa yhteen ajantasaisen tiedon lukuisista vesistöjen ja soiden kunnostukseen sekä ennallistamiseen suunnatuista rahoituslähteistä. Palvelun avulla maanomistaja tai hanketoimija voi teemahaun ja rahoituskalenterin kautta etsiä hankkeeseensa sopivia avustuksia ja tukimuotoja sekä nähdä, milloin haut ovat auki. Sivusto neuvoo myös hankkeen suunnittelun käynnistämässä ja omarahoitusosuuden kokoamisessa (Ympäristöministeriö ym., 2021).

Luontoarvojen markkinapaikat ja ennallistamisen palvelumallit maanomistajille

Luontotekokaupasta saatavat tulot kytkeytyvät luontoarvoihin, jotka syntyvät silloin, kun maa-alueiden käyttöä muutetaan tai hoitoa rajoitetaan tavalla, joka edistää tai säilyttää luonnon monimuotoisuutta sekä keskeisiä ekosysteemipalveluja. Taloudellisesta näkökulmasta kokonaiskustannukset eivät rajoitu pelkästään varsinaisiin ennallistamis- tai hoitotoimenpiteisiin, vaan ne muodostuvat myös erilaisista transaktiokustannuksista, kuten suunnittelusta, neuvotteluista, hallinnosta, matkakuluista ja ostopalveluista. Näiden lisäksi maanomistajalle voi aiheutua merkittäviä vaihtoehtokustannuksia, jotka liittyvät esimerkiksi puuntuotannon tai maataloustuotannon supistumiseen ja siitä seuraavaan menetettyyn tulovirtaan (Horne ym., 2025).

Maaliskuussa 2026 avautunut Luontoarvot.fi on MTK:n ylläpitämä verkkopalvelu, jonka tarkoituksena on tuoda yhteen luontoarvoja tarjoavat tahot ja niistä kiinnostuneet ostajat. Palvelun kautta maanomistajat, erilaiset toimijat ja asiantuntijat voivat tuoda esiin alueita ja kohteita, jotka soveltuvat esimerkiksi ennallistamiseen, ekologiseen kompensatioon, suojeluun tai muuhun luonnonhoitoon. Luontoarvot.fi toimii ainoastaan osapuolia yhdistävänä alustana, eikä se osallistu sopimukseen. Myyjä määrittelee itse, mitä on tarjoamassa ja millä ehdoilla, ja kaupallisista järjestelyistä neuvotellaan suoraan ostajan kanssa. Myyjän roolissa palvelussa voi toimia esimerkiksi maanomistaja, luonnonhoitoa tai ennallistamista tarjoava toimija, alan asiantuntija tai organisaatio, jolla on hallinnassaan tai omistuksessaan luontoarvokohteita (Luontoarvot.fi, i.a.).

Hiilipörssi Oy on asiantuntijayritys, joka keskittyy suoekosysteemien ennallistamiseen. Hiilipörssi vastaa ennallistamishankkeiden kokonaisuudesta, mukaan lukien hankesuunnittelu, rahoituksen järjestäminen, koneurakointi ja maastotöiden valvonta, luontokartoitukset, jälkiseuranta sekä tarvittavat viranomaisprosessit. Yrityksen toimintamalli perustuu avaimet käteen -periaatteeseen, jossa maanomistaja tarjoaa ojitetun suon yhtiölle, huolehtii ennallistamista edeltävien hakkuiden toteutuksesta sekä hakee alueelle suojelupäätöksen ELY-keskukselta. Suojelupäätöksen myöntämisen jälkeen Hiilipörssi maksaa maanomistajalle korvauksen, jonka suuruus on 50–350 euroa hehtaarilta (Hiilipörssi Oy, 2025).

Lisätietoa turvetuotantoalueiden ennallistamisesta voi hakea paikallisista elinvoimakeskuksista tai ennallistamiseen erikoistuneilta säätiöiltä.

Tämä artikkeli on kirjoitettu osana Euroopan unionin osarahoittamaa Suonpohjien paikkatietopohjainen jälkikäytön suunnittelu ja pilotointi (SuoPaikka) -hanketta. Kirjoittajat ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulun asiantuntijoita ja työskentelevät turvemaihin liittyvissä hankkeissa ja osana Muutoskykyiset maatalous- ja energiaratkaisut- tutkimusryhmän toimintaa. Tutkimusryhmän toiminnasta voi lukea lisää: [Muutoskykyiset maatalous- ja energiaratkaisut](#)

Tutustu SuoPaikka-hankkeeseen verkossa: [SuoPaikka](#)**Marjastiina Teixeira**
Agrologi (YAMK valmistuu 6/2026), AmO, projektipäällikkö
SEAMK

Perttu Palkia
DI, projektipäällikkö
SEAMK

Annastiina Lääveri
Agrologi (AMK), asiantuntija
SEAMK

Kari Laasasenaho
FT, erityisasiantuntija
SEAMK

Lähteet

Hiilipörssi Oy. (2025). *Maanomistajien korvausjärjestelmän yleiset ehdot*.
<https://drive.google.com/file/d/1M34-0341V4ct57BxtMuuZ39rUMS26h7s/view>

Horne, P., Bräysy, E., Laturi, J., & Yli-Liipola, M. (2025). *Luonnonarvokaupan kehittämismahdollisuudet* (PTT Raportteja No. 304). Pellervon taloustutkimus.
<https://www.ptt.fi/wp-content/uploads/2025/10/PTT-raportti-Luonnonarvokaupan-kehittamismahdollisuudet.pdf>

John Nurmisen Säätiö. (2024). *Suokeidas*. <https://johnnurmisenasaatio.fi/mita-teemme/hankeet/suokeidas/>

Kesko. (4.11.2025). *Kesko kompensoi Onnelan logistiikkakeskuksen rakentamisen luontovaikutuksia: yli 300 000 euroa Keskon aloitteesta Hyvinkään Härkävehmaansuon ekologisen tilan parantamiseen*. <https://www.kesko.fi/media/uutiset-ja-tiedotteet/uutiset/2025/kesko-kompensoi-onnelan-logistiikkakeskuksen-rakentamisen-luontovaikutuksia-yli-300-000-euroa-keskon-aloitteesta-hyvink/>

Koski, A. (28.4.2026). *Mistä rahaa turvesoiden ennallistamiseen?* Maaseutuverkosto.
<https://maaseutuverkosto.fi/wp-content/uploads/2026/03/Mista-rahaa-turvesoiden-ennallistamiseen-Ari-Koski.pdf>

Laasasenaho, K., Lauhanen, R., Räsänen, A., Palomäki, A., Viholainen, I., Markkanen, T., Aalto, T., Ojanen, P., Minkkinen, K., Jokelainen, L., Lohila, A., Siira, O-P., Marttila, H., Päckilä, L., Albrecht, E., Kuittinen, S., Pappinen, A., Ekman, E., Kübert, A., Lampimäki, M., Lampilahti, J., Shahriyer, A.H., Tyystjärvi, V., Tuunainen, A -M., Leino, J., Ronkainen, T., Peltonen, L., Vasander, H., Petäjä, T., & Kulmala, M. (2023). After-use of cutover peatland from the perspective of landowners: Future effects on the national greenhouse gas budget in Finland. *Land Use Policy* 134: 106926. <https://doi.org/10.1016/j.landusepol.2023.106926>

Luontoarvot.fi. (i.a.). *Luontoarvot.fi – markkinapaikka luonnonarvoille*. <https://luontoarvot.fi/fi?offset=0&limit=4>

Metsä Group. (30.1.2023). *Metsä Groupin luonto-ohjelman rahoitushaku ennallistamishankkeille käynnistyy*. <https://www.metsagroup.com/fi/uutiset-ja-julkaisut/tiedotteet/2023/metsa-groupin-luonto-ohjelman-rahoitushaku-ennallistamishankkeille-kaynnistyy/>

Miettinen, A. (2026). *Mistä rahaa turvepeltojen vettämiseen?* Maaseutuverkosto. <https://maaseutuverkosto.fi/wp-content/uploads/2026/03/Mista-rahaa-turvepeltojen-vettamiseen-Antti-Miettinen.pdf>

Rakennerahastot. (i.a.). *Oikeudenmukaisen siirtymän rahasto (JTF)*. <https://rakennerahastot.fi/oikeudenmukaisen-siirtyma-rahasto-jtf>

Ruokavirasto. (i.a.). *Ei-tuotannollisten investointien tuki*. <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/investoinnit/ei-tuotannolliset-investoinnit/>

Ruokavirasto. (2025). *Kosteikkojen hoitosopimus 2025 – Sopimusehdot*. <https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/kosteikkojen-hoitosopimus/sopimusehdot-kosteikkojen-hoito/kosteikkojen-hoitosopimus-2025/>

Siuntion kunta. (26.3.2025). *Microsoft tukee Siuntionjoen ja Itämeren suojelutyötä*. <https://www.siuntio.fi/2025/03/26/microsoft-tukee-siuntionjoen-ja-itameren-suojelutyota/>

Suomen Riistanhoito-Säätiö. (2025). *Turvetuotantoalueiden monitavoitteista ennallistamista*. <https://pohjoislappi.fi/wp-content/uploads/2025/11/2025.11.26-Riistanhoitosaatio.pdf>

Ympäristöministeriö, Suomen ympäristökeskus & Vesistökuunnostusverkosto. (24.11.2021). *Vesiensuojelun rahoituslähteet yhdessä paikassa: "Nosta rahat pintaan" -verkkopalvelu päivitetty*. Biotalous.fi. <https://www.biotalous.fi/vesiensuojelun-rahoituslahteet-yhdessa-paikassa-nosta-rah-at-pintaan-verkkopalvelu-paivitetty/>, [Nosta rahat pintaan – Rahatpintaan.fi](https://www.biotalous.fi/vesiensuojelun-rahoituslahteet-yhdessa-paikassa-nosta-rah-at-pintaan-verkkopalvelu-paivitetty/)